gemeente lingewaard

Inspraaknota
Transitievisie warmte

10 februari 2021

1. Inleiding

Op 24 december 2020 hebben burgemeester en wethouders van Lingewaard besloten het definitieve concept van de transitievisie warmte ter inzage te leggen. Gedurende 6 weken (van 24 december 2020 tot en met 2 februari 2021) heeft het ter inzage gelegen. Gedurende deze periode heeft iedereen de gelegenheid gehad te reageren op het beleidskader.

Er is door vier indieners een reactie ingediend. In hoofdstuk 2 zijn de ingediende reacties en vragen samengevat en beantwoord. Daarnaast staat beschreven welke wijzigingen er naar aanleiding van de reacties/ vragen zijn doorgevoerd in de transitievisie warmte.
De namen en adresgegevens van particuliere insprekers mogen vanwege de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) niet digitaal publiek worden gemaakt. Echter, er is aan alle indieners gevraagd of hun reactie aan de raad doorgestuurd mocht worden. Dit is in alle gevallen zo.

2. Reacties en vragen transitievisie warmte

Indiener	Korte inhoud zienswijze (zie bijlage voor de gehele inspraakreactie)	Reactie	Verwerking in transitievisie warmte
Indiener 1 Themagroep Doornenburg Duurzaam met Energie, Louis Steeman	De transitievisie warmte is op zich een goed document. Het is vooral gericht op doelstellingen. En het beschrijft dat de gemeente doorgaat met lopende acties. Echter, visie vraagt ook het realiseren van visie. Graag zouden we voor Doornenburg diverse zaken verder uitgewerkt zien, zoals rollen, benodigde processen. Graag zouden we met de gemeente in gesprek (blijven) gaan, om te bezien hoe inwoners op vernieuwende wijze betrokken kunnen worden. Dit heeft te maken met de fundamentele vraag wat de relatie tussen inwoner en gemeente is. In traditionele zin is er de democratie, maar wellicht vraagt de energie- en warmtetransitie een andere verhouding tot elkaar. De gemeente en de Werkgroep Doornenburg gaan op zoektocht naar welke leidende principes hierbij passen. En hoe we de themagroep goed blijven verbinden met de inwoners in Doornenburg. Voor de Werkgroep Doornenburg en de themagroep Duurzaamheid is, bijvoorbeeld, een leidend principe dat bewoners mee kunnen denken, mee kunnen beslissen en betrokken kunnen zijn bij de uitvoering. Tegelijk vinden we het belangrijk niet af te wachten, maar wel actie te ondernemen, zo zijn we bijvoorbeeld blij met de uitvoering van de RRE regeling in Doornenburg. Ook wil de themagroep met bewoners actief zoeken naar lastige problemen (hittepunten) én naar betrokkenheid, kansen en mogelijkheden.	Dank voor het geven van deze reactie, we zijn blij met uw betrokkenheid. Wij danken u tevens voor het gesprek dat we hierover hebben gehad op 25 januari 2021. Graag gaan we op uw aanbod in. Elke kern vraagt om maatwerk, hoe de warmtetransitie in te vullen. We blijven graag samen optrekken. Verkennend, vernieuwend, zoekend en ook samen concreet worden. Ook wij zijn blij met de zaken die al bewerkstelligd worden, waaronder bijvoorbeeld ook het Energieloket in Doornenburg.	H.4 pag. 17 onderstaande toevoeging in de paragraaf die gaat over Doornenburg: ‘De eerste stap is in gesprek (blijven) gaan, om te bezien hoe inwoners op vernieuwende wijze betrokken kunnen worden. De gemeente en de Werkgroep Doornenburg gaan op zoektocht naar welke leidende principes hierbij passen.’

Indiener 2 Vitens	Vitens verzorgt de drinkwatervoorziening voor o.a. de gemeente Lingewaard. De warmtetransitie kan consequenties hebben voor de drinkwatervoorziening en voor onze bronnen en winning van drinkwater. Afhankelijk van het gekozen alternatief voor aardgas, wordt warmte door de bodem gevoerd. Dit kan opwarming van de bodem en de diepere grondlagen tot gevolg hebben, te denken aan Geothermie en warmteopslag, Aquathermie en bodemenergie en of warmtetransportnetten. Hieraan zijn Wettelijke regels en normen verbonden. Wanneer de bodem te zeer opwarmt, dit kan door zowel Electra- als warmteleidingen het geval zijn, kan dit van invloed zijn op de waterkwaliteit (microbiologie), Klantbeleving (temperatuur, maar ook geur en kleur) en er kan mogelijk overschrijding van de Wettelijke norm plaats vinden in de drinkwaterleidingen. Dit kan een gevaar opleveren voor de volksgezondheid. Vitens wenst dan ook vroegtijdig in gesprek te gaan met de gemeente Lingewaard die de regierol heeft in de warmtetransitie. En ook dikwijls wegbeheerder is en betrokken is bij de nutsvoorzieningen aanleg. Vitens realiseert zich ook dat er een toenemende complexiteit in de ondergrond is en dit minder ruimte geeft voor aanpassingen. Bij concrete plannen kunnen bijvoorbeeld afstanden worden afgesproken tussen de diverse leidingen in de ondergrond, leidingen kunnen mogelijk extra goed geïsoleerd worden of er worden bijvoorbeeld	Hartelijk dank voor het geven van uw zienswijze. Het veiligstellen van de drinkwatervoorziening achten wij een belangrijk onderwerp. Wij nemen dan ook graag in de transitievisie warmte op dat wij Vitens in de opstartfase betrekken indien we nadenken over een alternatief voor aardgas in een bepaald deel van onze gemeente. Tijdens ons gesprek op 19 januari 2021 is reeds toelichting gegeven op de ontwikkelingen in de Zilverkamp op het gebied van warmtetransitie. We hebben afgesproken dat er een vervolggesprek komt met onze projectleider warmtetransitie, om nader in te gaan op deze ontwikkelingen in de Zilverkamp. Tevens gaan we graag op het aanbod in om samen in te gaan op het onderwerp duurzame drinkwater-voorziening en drink-waterbesparing. U gaf in ons gesprek aan dat u graag aansluit op de wijk Zilverkamp. Als er met een aanbod naar de wijk wordt gegaan, kan waterbesparing meegenomen worden. Tevens bood u aan bijv mee te denken bij nieuwbouwplannen, hoe water te kunnen besparen en rekening te houden met afwateren in de openbare ruimte en particuliere tuinen. We houden hierover contact met elkaar en zijn blij met het verstevigde contact hierdoor.	H.3 paragraaf 2 pag. 13 Vitens toegevoegd als stakeholder en toegevoegd dat Vitens vroegtijdig betrokken wordt als stakeholder wanneer de gemeente nadenkt over alternatieven voor aardgas in bepaalde delen van de gemeente, dus al in de opstartfase.

	afspraken gemaakt over de situatie in de meterkast. Graag zien wij in de transitievisie warmte opgenomen dat Vitens vroegtijdig betrokken wordt als stakeholder wanneer de gemeente nadenkt over alternatieven voor aardgas in bepaalde delen van de gemeente, dus al in de opstartfase. Ook zou Vitens graag met de gemeente in contact willen komen omtrent Duurzame drinkwatervoorziening en of besparing van drinkwater en mee willen denken, adviseren over dit onderwerp. Op deze wijze kunnen wij de drinkwatervoorziening voor nu en later veiligstellen.		
Indiener 3 Duurzaam Zilverkamp	Hieronder de hoofdpunten van de ingediende zienswijze: 1. De transitievisie warmte (TVW) dient een uitwerking te zijn van de Regionale Energie Strategie (RES). 2. U geeft aan welke onderwerpen u verwacht binnen een TVW. 3. Er ontbreken relevante punten uit de technische verkenning die in 2019 is uitgevoerd. 4. De kaders en strategie ontbreken in de hoofdtekst. 5. Er wordt in het stuk geen relatie gelegd met de RES, noch de Regionale Structuur Warmte. 6. De financiering blijft onvolledig, evenals de kosten waar inwoners en bedrijven voor komen te staan. 7. De fasering van de warmtetransitie voor alle wijken in Lingewaard ontbreekt. 8. Bedrijven nemen 60% van het aardgasverbruik voor hun rekening. Die bijdrage is zo groot, dat de gemeente hier specifiek beleid op zou moeten maken.	Algemeen: Hartelijk dank voor het geven van uw zienswijze, we zijn blij met uw betrokkenheid. Graag gaan we nader in gesprek over uw zienswijze. Zoals u verzocht, doen we dat zodra de maatregelen rondom Corona weer toelaten elkaar fysiek te ontmoeten. Hieronder vindt u puntsgewijs onze reactie. 1. Warmtetransitie is inderdaad een van de twee onderwerpen binnen de RES. Idealiter werkt lokaal beleid regionale lijnen uit, echter in de RES staan vwb warmte nu vooral hoofdlijnen. 2. Wij hebben gekozen voor een TVW op hoofdlijnen. Diverse van de punten die u aangeeft, werken we uit in wijkplannen en daarna wijkuitvoeringsplannen. 3. De technische verkenning is integraal onderdeel van de TVW, in bijlage 1. Hoofdpunten daaruit zijn opgenomen in	4. Toevoeging gedaan: Kaders en strategie kort samengevat in h.2.2 pag. 10. 13. Tekstuele verduidelijkingen doorgevoerd op de volgende plekken: h.1 pag. 8 h. 4 pag. 16 h. 5 pag. 18 14. In h.1 pag. 8 tekstuele toevoegingen gedaan onder het kopje ‘Beleid’, om duidelijker de link te leggen met het beleidskader energietransitie en de routekaart.

	9. Alleen de Zilverkamp en Doornenburg worden genoemd als wijken waar de komende tien jaar aan de slag gegaan wordt. Het gaat daarbij om 20% van de woningen in tien jaar (=doelstelling 2030). Hoe gaan we de overige 80% van de woningen realiseren tussen 2030 en 2050? 10. U beschrijft de voorwaarden voor een duurzame warmtevoorziening zoals Duurzaam Zilverkamp ze heeft opgesteld: - duurzame warmtebronnen, - betrouwbaar, - betaalbaar, - ook voorzien in koelbehoefte, - terugdringen energievraag is stap één, - streef naar een maximale binnentemperatuur van 55 graden, - kies gelijk voor een definitieve oplossing, - bij een collectieve oplossing is er geen verplichting tot aansluiting, - realiseer duurzame bronnen zo dicht mogelijk bij de wijk, - bij een collectieve warmtevoorziening moeten inwoners kunnen participeren in de duurzame bronnen. 11. U geeft criteria aan die u van belang vindt om tot een keuze van duurzame warmtevoorziening te komen. 12. U rekent voor wat de warmtetransitie in de Zilverkamp mag gaan kosten. Overige vragen en opmerkingen 13. Titel: Samen bouwen aan een aardgasvrij in Lingewaard. Een transitie visie. Doelstelling van de energietransitie is om de fossiele energiebronnen te vervangen door “koolstofvrije” energiebronnen. Dat gaat dus verder dan alleen ‘aardgasvrij’.	h.2.3 pag. 10. We wilden graag tot een leesbaar stuk komen. Daarbij hebben we weliswaar onderzoek gedaan op basis van het ETM-model naar mogelijkheden per kern, maar wilden bewust geen pad uitstippelen. De klankbordgroep die in 2019 betrokken was heeft hier ook nadrukkelijk op gewezen: maak géén overzicht van kansrijke en niet-kansrijke wijken, want hoe is dat als inwoners als je in een niet-kansrijke wijk woont? Ook dit is een van de redenen om de TVW op hoofdlijnen te houden en frequent te evalueren. 4. De kaders en strategie zijn onderdeel van de TVW in bijlage 2. Deze zijn hier niet samengevat, om het document leesbaar en compact te houden. Echter, bij nader inzien is een samenvatting hiervan opnemen in de hoofdtekst een goede aanvulling. 5. Zowel RES als Regionale Structuur warmte zijn opgenomen in h.3.1 pag. 12. 6. De financiering is onvolledig, dat beeld is er nog niet. Er is weliswaar in h.3.3 en 3.4 gesproken over financiering en betaalbaarheid, maar hebben bewust geen bandbreedte van mogelijke kosten opgenomen. Dit is maatwerk alleen al per kern, per huis of gebouw. 7. Zie antwoord bij 3. 8. De TVW gaat idd in op de gebouwde omgeving, woningen en utiliteitsbouw. Ook voor bedrijven ligt er een forse opgave. Met de tuinbouw zijn we al op weg naar een duurzame energiemix. Ook op verschillende bedrijventerreinen zijn ondernemers die stappen zetten. Zo wordt	23. Het woord ‘nauw’ vervangen op pagina 12 en 13.

	14. Elke twee jaar kijken naar nieuwe ontwikkelingen kunt u zich voorstellen, maar niet dat de visie elke twee jaar wordt aangepast. 15. De Transitievisie Warmte geeft in de hoofdtekst geen route naar een CO2 vrije warmtevoorziening. Verstopt in de bijlage staat wel een routekaart. Op basis daarvan zou de visie in meerdere tussenstappen geconcretiseerd kunnen worden. 16. Waarom wordt voor warmtenet niet uitgegaan van 100% duurzame warmtebronnen? 17. Wat betekent concreet “goed toegerust zijn” om inwoners te informeren over “van het aardgas af”. 18. Wat was de samenstelling van de klankbord groep Transitievisie Warmte? 19. Wat wordt bedoeld met “een integrale visie met brede scope”? 20. Wat wordt bedoeld met “goede oplossingen voor bewoners”? 21. Hoe kan de gemeente de betaalbaarheid van duurzame warmte waarborgen, wanneer zij niet als warmteleverancier optreedt? 22. Aan welke nieuwe vormen van samenwerken wordt gedacht voor de Zilverkamp? 23. Welke invloed heeft de RES op de verduurzaming van de warmtevoorziening van De Zilverkamp en Doornenburg? Twee projecten die de komende 10 jaar gepland zijn. 24. Hoe worden inwoners en bedrijven “nauw betrokken” bij de warmtetransitie? 25. We wijzen erop dat de warmtebehoefte van de tuinders op NEXTgarden en de woningen in de Zilverkamp niet complementair aan elkaar zijn. 26. Als een uitbreiding van het warmtenet naar de Zilverkamp niet realiseerbaar blijkt, betekent dit dan dat een gemeentelijk warmtenetbedrijf en de	collectief nagedacht over de invulling van de energieopgave. Enerzijds kan door het creëren van bewustwording door het uitvoeren van energiescan en anderzijds door gezamenlijk een inkoopcollectief te starten voor bv zonnepanelen of een wko oplossing ter vervanging van cv ketels. 9. We hebben ervoor gekozen 2030 als tussendoel te stellen. En frequent te evalueren en waar nodig beleid te herzien. We verwachten dat er naast de wijk/kern-aanpak ook ondernemers en bewoners zelf stappen zetten om van aardgas over te stappen naar duurzame bronnen. En dat er dus vanuit andere wijken en kernen ook initiatieven naar voren worden gebracht waar de gemeente op in zal gaan. 10. Vanuit de werkgroep Duurzaam Zilverkamp zijn eerder de voorwaarden duurzaam, betaalbaar, betrouwbaar, comfortabel, ontzorgend, keuzevrij en passend naar voren gebracht. Deze voorwaarden sluiten goed aan bij de kaders zoals ook in de transitievisie zijn opgenomen. Hier worden nu hele specifieke voorwaarden aan toegevoegd. Een korte reactie op deze specifieke voorwaarden: - ook voorzien in koelbehoefte: koelbehoefte zal toenemen, wij denken ook aan behouden van de groene inrichting van de wijk om bomen de broodnodige koelte te laten (blijven) bieden, aan isolatie of zonwering op gevels of instraling door het raamwerk. Een goede ventilatie speelt daarin ook een grote rol. In combinatie met zonnepalen kan individueel gekozen worden voor	

	uitbreiding van het warmtenet in NEXTgarden ook niet doorgaat? 27. Welke rol en verantwoordelijkheid wordt toegekend aan de partijen in De Zilverkamp? 28. Hoe wordt de samenwerking met partijen in de energietransitie georganiseerd? 29. Welke rol ziet de gemeente voor haarzelf bij de financiering van energiebesparende maatregelen en individuele c.q. collectieve duurzame warmteproductie van particuliere woningen / eigenaren? Welke rol kan het Energietransitie fonds hierin spelen? 30. Wat wordt verstaan onder “maatschappelijke kosten”? Welke andere criteria spelen een rol om te komen tot een afgewogen keuze? 31. Bij een Hoog Temperatuur warmtenet ontbreekt de noodzaak om de woning te gaan isoleren en de HTradiatoren te vervangen door LT-radiatoren of vloerverwarming. Alleen een energiebewuste bewoner zal zijn woning dan isoleren. Bij een MT-warmtenet is de bewoner wel genoodzaakt om zijn woning aan te passen aan de lagere temperatuur van het warmtenet. 32. Hoe kan een technische verkenning een eerste versie van een transitievisie warmte zijn?	airco’s die echter wel weer een belasting geven op het elektranet. - terugdringen energievraag is inderdaad een belangrijke stap, aldus ook vastgelegd in het beleidskader energietransitie, - streef naar een maximale binnentemperatuur van 55 graden:, dat betekent dat de jaren ’70 woningen persé flink geïsoleerd moeten worden. Uiteraard een belangrijke stap, maar niet voor ‘iedere portemonnee’ betaalbaar. De voorwaarden comfortabel, ontzorgend en keuzevrij zijn hierin ook belangrijk. - kies gelijk voor een definitieve oplossing: het is onontkoombaar om van transitiebronnen gebruik te maken, dat geldt zowel voor oplossingen op basis van warmte als voor oplossingen op basis van elektriciteit. De definitieve oplossing is een eindbeeld waar getrapt en gefaseerd naar toe wordt gewerkt. - bij een collectieve oplossing is er geen verplichting tot aansluiting: eens, men kan echter wel later besluiten om mee te doen wanneer het dan uitkomt. - realiseer duurzame bronnen zo dicht mogelijk bij de wijk: zowel de zon-thermie als aquathermie lijken inderdaad dicht bij de wijk mogelijk. Een robuust systeem met meerdere warmtebronnen heeft de voorkeur. - bij een collectieve warmtevoorziening moeten inwoners kunnen participeren in de duurzame bronnen: eens, staat ook in ons beleid. 11. De technische criteria die u noemt zijn relevant. We hebben hier vanaf 2019 ook met elkaar en de betrokken partijen in de	

		wijk, uitgebreid over van gedachte gewisseld. Wij wegen deze af en laten ons ondersteunen door professionele bureaus. Er wordt gebruik gemaakt van het Energie Transitie Model (ETM-model). 12. Dank voor deze berekening, nemen we ter kennisgeving aan. 13. De titel luidt: Samen bouwen aan aardgasvrij in Lingewaard. Transitievisie warmte. In het beleidskader energietransitie staat beschreven dat de energietransitie inderdaad bedoeld is om broeikasgassen terug te dringen. 14. Deze feedback nemen we ter harte. We bedoelen inderdaad dat met name het hoofdstuk ‘waar werken we aan’ wordt ‘ge-update’. En we houden natuurlijk onze ogen open voor nieuwe technieken, innovaties en financieringsmogelijkheden. 15. We volgen de routekaart uit het beleidskader energietransitie. Deze staat hier prominent in opgenomen. Goed om hier nog duidelijker naar te verwijzen. 16. Dat is vooralsnog niet haalbaar en betaalbaar, we groeien stap voor stap toe naar 100% duurzaam. 17. ‘Goed toegerust’ betekent dat we de juiste informatie paraat hebben en de juiste communicatiemiddelen. 18. In de klankbordgroep van 2019 zaten de volgende partijen: afgevaardigden van wijkplatforms, Duurzaam Zilverkamp, Doornenburg Duurzaam met energie, Lingewaard Energie, Energieloket, Waardwonen, Woonstichting Gendt, enkele ondernemers uit Energiecollectief Lingewaard, Liander, Qirion, Glaspact.	

		Agendaleden waren: enkele leden stuurgroep wijkplatforms, Angeren Duurzaam, OBC Huissen, Bewonersraad en energiecoach Waardwonen, Veron. 19. Integraal: samenwerkend met diverse beleidsvelden. Brede scope: breed kijken naar en met alle betrokken partijen/ stakeholders. 20. We willen goede oplossingen voor bewoners: oplossingen die betaalbaar zijn, ongeacht de grootte van iemands portemonnee, beschikbaar, betrouwbaar, etc. Dit is verder gedefinieerd in de kaders en strategie voor warmte. 21. Als de gemeente een rol neemt in een lokaal warme-infrabedrijf zijn er voorwaarden aan een warmteleverancier te stellen. Voorts voorziet de Warmtewet hierin. 22. De wijze waarop we de afgelopen jaren samenwerken met partijen op de Zilverkamp bijvoorbeeld. 23. De RES heeft daar geen directe invloed op. Deze lokale aanpak past in het regionale geheel. 24. We vinden het belangrijk om hen te betrekken en samen te werken. Dit past in onze werkwijze. Participatie en communicatie zijn belangrijk. Nav uw opmerking, viel het op dat het woord ‘nauw’ vaak voorkomt in h.3. Dit hebben we aangepast. 25. Deze constatering herkennen we niet. 26. Nee, dit staat los van elkaar. 27. Zoals ook besproken in ons overleg op 20 januari 2021, vullen we dat samen met de partijen in. Uiteindelijk bepalen de	

		woningeigenaren of er al dan niet een stap wordt gezet. 28. Dit is maatwerk per kern en per project. 29. De gemeente heeft een toekomstbestendig wonen lening beschikbaar, stelt informatie beschikbaar middels bijvoorbeeld het energieloket en faciliteert de energietransitie. Het Energietransitiefonds wordt ingezet om incidentele projecten te realiseren die de energietransitie aanjagen. 30. Andere criteria die een rol spelen zijn de kaders zoals opgenomen in de transitievisie. 31. Zie antwoord bij 9. 32. In Lingewaard hebben we in 2019 reeds de kaders en strategie voor warmte vastgesteld en is een technische verkenning gemaakt over de warmtetransitie (zie bijlage 1 van de transitievisie warmte). Dat document bevat formeel de vereisten van een transitievisie warmte. In het proces van 2019 hebben we met de klankbordgroep ontdekt dat er in eerste instantie een technische verkenning nodig bleek en gedaan werd. Aanvankelijk werkten we toen al toe naar een TVW, echter dat bleek te vroeg. We zijn blij dat er vele partijen hebben meegedacht in dat proces. We vonden het belangrijk om verder te verkennen wat we als gemeente kunnen doen in de warmtetransitie, wat onze rol is. En ook om te verkennen hoe inwoners en ondernemers in de warmtetransitie staan. Dat hebben we vanaf september 2019 gedaan.	

Indiener 4 Lingewaard Energie	Hieronder de hoofdpunten van de ingediende zienswijze: 1. U raadt aan om de technische verkenning te actualiseren met de Leidraad/ startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving. Hierbij acht u het van belang het aan te passen op de laatste stand van techniek te zorgen dat de juiste technische scenario's en vergelijkingen gemaakt kunnen worden. 2. Inzicht geven in de wijze waarop het participatieproces ingericht gaat worden, kan inwoners op voorhand al veel duidelijkheid geven. Dit is een thema dat alle inwoners raakt. 3. Nu zijn er lopende projecten in Zilverkamp en Doornenburg. Wanneer in andere kernen initiatieven ontstaan dan kunnen deze, zo staat in de Transitievisie warmte, zich melden bij gemeente Lingewaard. Het is ons niet helemaal duidelijk wat er dan gaat gebeuren, zie pag. 9 en 19. 4. Wij zouden graag zien dat er een grotere opening geboden wordt aan initiatieven die de komende jaren aan de slag willen, waarbij een collectief energiesysteem een goed passend alternatief is voor de overstap naar een aardgasvrije warmtevoorziening. Denk bijvoorbeeld aan een idee dat uitgewerkt wordt in een plan inclusief technische, economische en participatieve aspecten, waarbij het plan door gemeente Lingewaard beoordeeld wordt op wel of geen te faciliteren bewonersinitiatief. 5. Betreft de regierol van de gemeente beschrijft u dat het nader onderzoeken van een warmtebedrijf met Firan en provincie enerzijds en het informeren van woningeigenaren en samenwerken met inwonersinitiatieven anderzijds, uitersten zijn van elkaar. U raadt aan de regierol van de gemeente verder uit te werken en wel op ‘tussenliggende rollen’ die de gemeente	Algemeen: Hartelijk dank voor het indienen van uw zienswijze. Op 2 februari hebben we hier reeds samen over gesproken en tevens afgesproken vaker met elkaar te sparren in open gesprekken, zonder specifieke agenda. Zodat we de brainstorm kunnen gebruiken om ons beider werk en inzet verder te verbeteren. Wij zijn blij met deze samenwerking. Hieronder puntsgewijs reactie op de ingediende punten: 1. De transitievisie warmte is gebaseerd op het Energie Transitie Model (ETM-model). Daarnaast zijn er (verschillende versies van) de Leidraad van het PBL en nog andere modellen beschikbaar. Bij een evaluatie (elke 2 jaar) zal er gekeken worden of er een beter/actueler model beschikbaar is. 2. Wij delen deze mening. In de wijk waar we het meest concreet zijn, de Zilverkamp, wordt het brede participatieproces nu vormgegeven. Dit doen we samen met oa Lingewaard Energie. Graag communiceren we dit traject inderdaad zsm (streven is eind Q1 2021) met de wijk, zodat mensen weten wat zij kunnen verwachten. 3. Over twee jaar evalueren we. In de tussentijd is er wellicht een inwoners- of bedrijven initiatief ontstaan in een andere kern. Dat heeft consequenties voor ‘waar we aan het werk zijn’, h.4. Om te verduidelijken dat we daarmee h.4 aanpassen, voeren we enkele tekstuele wijzigingen door. 4. Wij hopen deze uitnodiging al duidelijk gedaan te hebben in zowel het	3. Tekstuele verduidelijkingen doorgevoerd op de volgende plekken: h. 4 pag. 16 h. 5 pag. 18

	kan aannemen als Investeerder (volledig, meerderheid of minderheid eigenaar), Beheerder, Ontwikkelaar / projectregie, Faciliteren, Stimuleren.	beleidskader energietransitie, als de transitievisie warmte als op onze website. Graag zetten we dit op onze gezamenlijke bestuurlijke agenda. 5. Wij herkennen niet dat de beschreven rollen uitersten van elkaar zouden zijn. We zijn het ermee eens dat de regierol van de gemeente telkens uitgewerkt dient te worden. We vinden dat de warmtetransitie maatwerk is en werken deze rol dan ook graag nu in eerste instantie uit voor Zilverkamp en Doornenburg. Dit doen we samen met de betrokken stakeholders, waaronder Lingewaard Energie. Overigens zijn de rollen voor de gemeente vanuit de kaders en strategie voor warmte samengevat in h.3.1 op pag. 12, te weten informeren, stimuleren, faciliteren, organiseren, initiëren en zelf het goede voorbeeld geven.	